

RÉSUMÉ.

Article 42

L'ennemi du bien pour une sécurité collective

L'article veut essentiellement être une réponse à la question de savoir si l'article 42 de la Charte des Nations Unies peut être considérée comme une base autonome (plus particulièrement par rapport à l'article 43 de la Charte) sur laquelle les (Etats Membres des) Nations Unies peuvent entamer des actions impliquant l'usage de la force.

Cette analyse est menée à partir de la Guerre du Golfe (1991) qui a suscité plusieurs résolutions au sein des Nations Unies.

Trois articles de la Charte retiennent une attention particulière dans cette étude. Il s'agit de l'article 51, qui concerne la légitime défense individuelle ou collective des Etats Membres; de l'article 43 concernant la mise à disposition des Etats Membres de forces armées, assistance et facilités nécessaires au maintien de la paix et de la sécurité internationales, ceci conformément à un accord spécial ou à des accords spéciaux; et enfin l'article 42 qui concerne des actions impliquant l'usage de la force.

De nombreux auteurs ont posé que l'article 42 est à tel point lié à l'article 43 que sans « accords » au sens du dit article 43, l'article 42 ne peut sortir aucun effet.

Dans un premier Chapitre, l'auteur passe en revue l'opinion de nombreux « grands esprits » en matière de droit international et constate que ceux-ci sont très divisés sur la question de savoir si l'article 42 a ou non une existence autonome par rapport à l'article 43.

Dans le Chapitre suivant, l'auteur replonge dans l'histoire, et retrace, plus particulièrement la crise de Corée. Cette crise a, tout comme celle du Golfe, été menée sous le leadership américain. L'auteur constate que dans la problématique coréenne, les Nations Unies ont, dans un premier temps, fait appel à la notion de légitime défense telle prévue à l'article 51 de la Charte.

Au fil du temps, cette action est cependant clairement devenue une action dépassant le cadre de la légitime défense, et l'auteur constate que le conflit coréen est devenue la première réelle action basée directement sur l'article 42.

Le troisième Chapitre affirme clairement l'autonomie de l'article 42 par rapport à l'article 43 de la Charte, et réfute avec force les arguments utilisés par les auteurs qui prétendent le contraire.

Le dernier Chapitre retrace, pas à pas, les résolutions qui ont été prises par les Nations Unies dans le cadre de la Guerre du Golfe. Cette analyse permet de constater que, tout comme dans la crise de Corée, celle du Golfe a d'abord été abordée par les Nations Unies à partir de l'article 51, mais a, ensuite, reposé sur l'article 42, même si ce dernier article n'a jamais été cité expressément dans les préambules des différentes résolutions.

Dans sa conclusion, l'auteur réaffirme en conséquence l'autonomie de l'article 42 par rapport à l'article 43 de la Charte. Cette conclusion, affirme l'auteur, ne peut pas laisser indifférent, et devra nécessairement susciter d'autres questions, puisque l'article 42 est l'article qui fait appel à la notion d'usage de la force. L'article 42 nécessite donc de la discipline et du contrôle. A défaut, le meilleur pourrait bien être ou devenir l'ennemi du bien...

SAMENVATTING.

Het artikel 42

Tegenstrever van het welzijn voor een collectieve veiligheid

De studie wil voornamelijk een antwoord geven op de vraag of het artikel 42 van het Charter van de Verenigde Naties kan worden beschouwd als een autonome basis (meer in het bijzonder in verhouding met het artikel 43 van het Charter) op dewelke de Lidstaten van de Verenigde Naties mogen steunen om acties te ondernemen waarbij geweld kan worden gebruikt.

Deze analyse vertrekt van de Golfoorlog (1991) die verschillende resoluties heeft uitgelokt in de schoot van de Verenigde Naties.

Drie artikels van het Charter hebben de bijzondere aandacht weerhouden in deze studie. Het betreft het artikel 51, betreffende de individuele en collectieve wettelijke zelfverdediging van de Lidstaten; het artikel 43 betreffende het terbeschikking stellen door de Lidstaten van de strijdkrachten, bijstand en faciliteiten nodig om de vrede en de internationale veiligheid te bewaren, dit conform een bijzonder akkoord of akkoorden; en uiteindelijk het artikel 42 dat de acties betreft waarbij geweld wordt gebruikt.

Verschiedende auteurs hebben gesteld dat het artikel 42 in die zin is verbonden met het artikel 43 dat zonder het akkoord in de zin van het artikel 43, het artikel 42 geen enkele uitwerking kan hebben.

In een eerste hoofdstuk geeft de auteur een overzicht van de talrijke autoriteiten op het vlak van het internationaal recht en stelt vast dat deze zeer verddeld zijn over de vraag of het artikel 42 al dan niet een autonoom bestaan kent ten aanzien van het artikel 43.

In het volgende hoofdstuk verdiept de auteur zich in de geschiedenis en haalt meer in het bijzonder de Koreakrisis aan. Deze crisis is, zoals deze in de Golf, geleid geweest onder het leiderschap van de Amerikanen. De auteur stelt vast dat in de Koreaanse problematiek, de Verenigde Naties in een eerste tijd beroep hebben gedaan op de notie van de wettige zelfverdediging zoals voorzien in het artikel 51 van het Charter.

In de loop van de tijd is deze actie echter buiten het kader getreden van de wettige zelfverdediging en de auteur stelt vast dat het Koreaanse konflikt de eertse werkelijke toepassing is van een actie die rechtstreeks is gebaseerd op het artikel 42.

Het derde hoofdstuk bevestigt duidelijk de autonomie van het artikel 42 ten aanzien van het artikel 43 van het Charter en verwerpt met kracht de argumenten gehanteerd door de auteurs die het tegendeel beweren.

In het laatste hoofdstuk worden stapsgewijze de resoluties nagegaan die genomen zijn geweest door de Verenigde Naties in het kader van de Golfoorlog. deze analyse laat toe vast te stellen dat, zoals in de Koreaanse crisis, de Verenigde Naties zich eerts hebben verlaten op het artikel 51, maar zich daarna hebben gesteund op het artikel 42 zelfs als dit laatste artikel nooit uitdrukkelijk is vermeld geweest in de verschillende resoluties.

In haar besluit herbevestigt de auteur bijgevolg de autonomie van het artikel 42 ten aanzien van het artikel 43 van het Charter. Dit besluit, stelt de auteur, mag niet onverschillig laten en zou noodzakelijkerwijze andere vragen opwekken, gezien het artikel 42 het artikel si dat beroept op de notie van het gebruik van geweld. Het artikel 42 noodzaakt dus discipline en controle. Bij gebrek hieraan zou de beste wellicht de tegenstrever van het welzijn kunnen zijn of worden...

ZUSAMMENFASSUNG.

Article 42

Des Guten Feind für eine kollektive Sicherheit

Der Artikel will im wesentlichen eine Antwort auf die Frage sein, ob Artikel 42 der Charta der Vereinten Nationen als autonome Grundlage betrachtet werden kann (insbesondere im Vergleich zu Artikel 43 der Charta) aufgrund derer die (Mitgliedstaaten der) Vereinten Nationen Handlungen beginnen können, die die Gewaltanwendung mit einbeziehen.

Diese Analyse wird dem Golfkrieg (1991) zufolge vorgenommen, der mehrere Resolutionen innerhalb der Vereinten Nationen entstehen ließ.

Bei dieser Studie lenken drei Artikel der Charta eine besondere Aufmerksamkeit auf sich. Es handelt sich um Artikel 51 der die individuelle oder kollektive Notwehr der Mitgliedstaaten betrifft, um Artikel 43 über die Zurfügungstellung an die Mitgliedstaaten, von Streitkräften, Beistand und Erleichterungen, die zur Erhaltung des internationalen Friedens und der internationalen Sicherheit erforderlich sind, und zwar entsprechend einem Sonderabkommen bzw. Sonderabkommen; und schließlich um Artikel 42 über Handlungen die die Gewaltanwendung mit einbeziehen.

Zahlreiche Autoren haben behauptet, daß Artikel 42 in einem solchen Masse mit Artikel 43 verbunden ist, daß ohne « Abkommen » im Sinne des besagten Artikels 43, Artikel 42 keinerlei Wirkung ergeben kann.

In einem ersten Kapitel durchgeht der Autor die Meinung zahlreicher « Großer Geister » hinsichtlich des Völkerrechtes und stellt fest, daß letztere sehr getulter Meinung über die Frage sind, ob Artikel 42 eine autonome Existenz im Vergleich zu Artikel 43 hat oder nicht.

In dem folgenden Kapitel vertieft der Autor sich in die Geschichte und schildert im besonderen die Koreakrise. Diese Krise erfolgte, genauso wie die des Golfes, unter amerikanischer Führung. Der Autor stellt fest, daß die Vereinten Nationen bei der koreanischen Problematik, in einer ersten Phase, den Begriff der Notwehr wie in Artikel 51 der Charta vorgesehen, in Anspruch genommen haben.

Im Laufe der Zeit ist diese Aktion jedoch dentlich zu einer Aktion geworden, die über den Rahmen der Notwehr hinausgeht, und der Autor stellt fest, daß der koreanische Konflikt die erste wirkliche Aktion geworden ist, der Artikel 42 unmittelbar zugrundeliegt.

Das dritte Kapitel bekräftigt deutlich die Autonomie des Artikels 42 im Vergleich zu Artikel 43 der Charta und widerlegt gewaltsam die seitens der Autoren, die das Gegenteil behaupten, verwendeten Argumente.

Das letzte Kapitel schildert Schritt für Schritt, die von den Vereinten Nationen im Rahmen des Golfkrieges gefaßten Resolutionen. Diese Analyse ermöglicht es festzustellen, daß genauso wie bei der Koreakrise, die des Golfes zuerst von den Vereinten Nationen aus Artikel 51 aufgegriffen wurde, doch dann auf Artikel 42 gründete, selbst wenn dieser letzte Artikel nie ausdrücklich in den Präambeln der verschiedenen Resolutionen erwähnt wurde.

In seiner Schlussfolgerung bestätigt der Autor ernalt folglich die Autonomie des Artikels 42 im Vergleich zu Artikel 43 der Charta. Diese Schlußfolgerung, bekräftigt der Autor, kann nicht gleichgültig laßen und muß unbedingt weitere Fragen aufwerfen, da Artikel 42 der Artikel est, der auf den Begriff der Gewaltanwendung hinweist. Artikel 42 erfordert dem zufolge Disziplin und Kontrolle. In Ermangelung könnte.das Bessere sehr wohl des Guten Feind sein oder werden.

RIASSUNTO.

Articolo 42

Il nemico del bene una sicurezza collettiva

L'articolo vuole essenzialmente essere una riposta alla domanda se l'articolo 42 della Carta delle Nazioni Unite può essere considerato come base autonoma (più precisamente in rapporto all'articolo 43 della Carta) in base al quale gli Stati Membri delle Nazioni Unite possono avviare delle azioni che implicano l'uso della forza.

La Guerra del Golfo (1991) che ha suscitato diverse risoluzioni in seno alla Nazioni Unite è il punto di partenza di quest'analisi.

Tre articoli della Carta ritengono un'attenzione particolare in quest'analisi. Si tratta dell'articolo 51 che riguarda la legittima difesa individuale e collettiva degli Stati Membri, dell'articolo 43 concernente la messa a disposizione dagli Stati Membri di forze armate, di assistenza e di facilità necessarie per il mantenimento della pace e della sicurezza internazionale, tutto questo conforme a un accordo speciale o ad accordi speciali, e infine dell'articolo 42 che riguarda le azioni che implicano la forza.

Parecchi autori hanno sostenuto che l'articolo 42 è talmente legato all'articolo 43 che senza « accordo » nel senso del suddetto articolo 43 l'articolo 42 non possa produrre nessun effetto.

In un primo capitolo l'autore passa in rivista l'opinione di parecchi « grandi spiriti » in materia di diritto internazionale e constata che questi sono molto divisi sulla domanda se l'articolo 42 abbia sì o no un'esistenza autonoma in rapporto all'articolo 43.

Nel capitolo seguente si immerge nella storia e descrive più precisamente la crisi della Corea. Questa crisi come anche quella del Golfo è stata diretta sotto la direzione americana. L'autore constata che nel caso della Corea le Nazioni Unite in un primo tempo hanno fatto appello alla nozione di legittima difesa come concepita nell'articolo 51 della Carta.

Con l'andare del tempo quest'azione è chiaramente diventata un'azione che oltrepassava il limite della legittima difesa e l'autore constata che il conflitto coreano è diventato la prima azione reale basata direttamente sull'articolo 42.

Il terzo capitolo afferma chiaramente l'autonomia dell'articolo 42 in rapporto all'articolo 43 della carta e rifiuta vigorosamente gli argomenti utilizzati dagli autori che pretendono il contrario.

L'ultimo capitolo descrive passo a passo le risoluzioni prese dalle Nazioni Unite nell'ambito della Guerra del Golfo. Quest'analisi permette di constatare che come anche per la crisi della Corea la crisi del Golfo prima è stata affrontata dalle Nazioni Unite partendo dall'articolo 51 ma poi hanno poggiano sull'articolo 42 anche se questo articolo non è mai stato citato esplicitamente nei preamboli delle differenti risoluzioni.

Nella sua conclusione l'autore riafferma di conseguenza l'autonomia dell'articolo 42 in rapporto all'articolo 43 della Carta. Questa conclusione non può lasciare indifferenti, afferma l'autore, e dovrà necessariamente suscitare altre domande visto che l'articolo 42 fa appello alla nozione d'uso della forza. L'articolo 42 necessita quindi la disciplina e il controllo. Mancando il migliore potrebbe essere o diventare il nemico del bene ...

RESUMEN.

Artículo 42

El enemigo del bien para una seguridad colectiva

El artículo quiere principalmente ser una respuesta a la cuestión de saber si el artículo 42 de la Carta de las Naciones Unidas puede ser considerado como una base autónoma (más particularmente con relación al artículo 43 de la Carta) sobre la cual las Naciones Unidas (sus Estados Miembros) pueden empezar acciones implicando el uso de la fuerza.

Esta análisis está guiada a partir del Golfo (1991) que ha suscitado varias resoluciones en el seno de las Naciones Unidas.

Tres artículos de la Carta retienen una atención particular en este estudio. Se trata del artículo 51, sobre la legítima defensa individual o colectiva de los Estados Miembros; del artículo 43 sobre la puesta a disposición de los Estados Miembros de fuerzas armadas, asistencia y facilidades necesarias para el mantenimiento de la paz y de la seguridad internacionales, en conformidad con un acuerdo especial o con acuerdos especiales; y en fin, el artículo 42 sobre acciones que implican el uso de la fuerza.

Numerosos autores han puesto que el artículo 42 está tan ligado al artículo 43 que sin «acuerdos» como nombrados en el artículo 43, el artículo 42 queda sin efecto.

En un primer Capítulo, el autor pasa en revista la opinión de numerosos «grandes espíritus» en materia de derecho internacional y comprueba que estos están muy divididos sobre la cuestión de saber si el artículo 42 tiene o no una existencia autónoma con relación al artículo 43.

En el Capítulo siguiente, el autor vuelve a sumergir en la historia, y describe más particularmente la crisis de Corea. Esta crisis ha, tanto como la del Golfo, estado llevada bajo el *leadership* americano. El autor comprueba que en la problemática coreana, las Naciones Unidas han, en un primer tiempo, recurrido a la noción de legítima defensa tal como está prevista en el artículo 51 de la Carta.

A lo largo del tiempo, esta acción se ha vuelto claramente una acción que sobrepasa el cuadro de la legítima defensa, y el autor comprueba que el conflicto coreano se ha vuelto la primera verdadera acción basada directamente sobre el artículo 42.

El tercer Capítulo recorre, paso a paso, las resoluciones que han sido tomadas por las Naciones Unidas en cuadro de la guerra del Golfo. Esta análisis permite de comprobar que, tanto como en la crisis de Corea, la del Golfo fue primeramente tratada por las Naciones Unidas a partir del artículo 51, después, apoyada sobre el artículo 42, mismo si este último artículo no fue nunca expresamente señalado en los preambulos de las diferentes resoluciones.

En su conclusión, el autor reafirma la autonomía del artículo 42 con relación al artículo 43 de la Carta. Esta conclusión, afirma el autor, no puede dejar indiferente y deberá suscitar otras cuestiones, ya que el artículo 42 es el artículo que hace llamamiento a la noción de uso de la fuerza. El artículo 42 necesita pues disciplina y control. Sin tal, lo mejor podría ser o volverse el enemigo del bien ...